

Dosarul nr. 3r-314/23
2-22017773-01-3r-24112023

Instanța de fond: Judecătoria Orhei, sediul Central – A. Balan
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – E. Palanciuc, I. Dutca, V. Negru

DECIZIE

14 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Stela Procopciuc
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând recursul declarat de către Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului sătesc Zahoreni, r-nul Orhei cu privire la anularea Deciziei nr.5/1 din 14 septembrie 2021 „Cu privire la amplasarea terenului de joacă pentru copii”,

împotriva încheierii din data de 25 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat din motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termen,

constată:

La 08 februarie 2022, Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului sătesc Zahoreni, r-nul Orhei cu privire la anularea Deciziei nr.5/1 din 14 septembrie 2021 „Cu privire la amplasarea terenului de joacă pentru copii”. (f.d.2)

Prin hotărârea din data de 06 septembrie 2022 a Judecătoria Orhei, sediul Central s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului sătesc Zahoreni, r-nul Orhei cu privire la anularea Deciziei nr.5/1 din 14 septembrie 2021 „Cu privire la amplasarea terenului de joacă pentru copii”. (f.d.39, 47-54)

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 20 septembrie 2022, Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă integral. (f.d.42-43)

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 25 octombrie 2023 a declarat inadmisibil apelul depus de către Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat din motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termen. (f.d.82-83)

Împotriva încheierii instanței de apel a depus recurs Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii din data de 25 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din data de 06

septembrie 2022 a Judecătorei Orhei, sediul Central cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă integral. (f.d. 87-89)

În motivarea recursului Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a indicat că încheierea contestată este una abuzivă și neîntemeiată, care a fost emisă cu încălcarea legislației naționale.

În acest sens a menționat că apelul declarat de către Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat nu este unul nemotivat, dat a fost depus în temeiul art. 232, alin. (1) din Codul administrativ, fiind un apel motivat.

Autoritatea recurentă a relatat că în partea descriptivă a încheierii contestate instanța de reținut că termenul de 30 zile acordat de lege pentru depunerea apelului motivat a expirat la 18 noiembrie 2023 (dată ireală, din viitorul apropiat), însă apelul motivat nu a fost prezentat motiv pentru care a declarat apelul inadmisibil.

În opinia reprezentantului Oficiului teritorial Orhei al Cancelariei de Stat această concluzie este eronată, or, apelul a fost depus în termen, fiind indicate temeiurile de fapt și de drept pe care s-a bazat autoritatea apelantă.

Curtea Supremă de Justiție a expediat prin intermediul oficiului poștal pentru notificare Consiliului sătesc Zahoreni, r-nul Orhei copia recursului depus de către Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, împotriva încheierii din data de 25 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Până la examinarea recursului Consiliul sătesc Zahoreni, r-nul Orhei nu au făcut uz de dreptul procedural de a depune referință referitor la argumentele recursului.

Prin prisma art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curților de apel.

În corespundere cu articolul 241, alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 25 octombrie 2023.

La 09 noiembrie 2023, prin intermediul poștei electronice Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a depus, în termen, recursul împotriva încheierii din data de 25 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Conform art. 243, alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Examinând recursul, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Din materialele cauzei rezultă că la 06 septembrie 2022 Judecătoria Orhei, sediul Central a pronunțat hotărârea, prin care a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului sătesc Zahoreni, r-nul Orhei cu privire la anularea Deciziei nr.5/1 din 14 septembrie 2021 „Cu privire la amplasarea terenului de joacă pentru copii”. (f.d.39, 47-54)

Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel la 20 septembrie 2022 de către Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat. (f.d.42-43)

Potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza de contencios administrativ menționată a fost repartizată prin intermediul Programului Integral de Gestionare a Dosarelor judecătorului raportor Angela Bostan. (f.d.58)

Judecătorul Angela Bostan, în temeiul art. 216 din Codul administrativ, verificând materialele cauzei pentru pregătirea dezbaterilor judiciare în ordine de apel, a dispus expedierea părții intimată a cererii de apel cu stabilirea unui termen pentru prezentarea referinței scrise și a probelor necesare pertinente. Totodată a stabilit un termen părții apelante pentru prezentarea tuturor probelor necesare examinării complete și soluționării juste a cauzei. (f.d. 66)

Prin citația anexată la fila dosarului 67, atât partea apelantă, cât și partea intimată au fost citate pentru ședința de judecată preconizată pentru data de 14 martie 2023, ora 10.00.

Prin încheierea din data de 06 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a declinat competența Completului de judecată format din judecătorii Budăi Nelea, Dașchevici Grigore și Bostan Angela de la examinarea, în ordine de apel, a acțiunii menționate și s-a remis dosarul Președintelui Curții de Apel Chișinău, spre redistribuire aleatorie judecătorilor completurilor specializate în examinarea acțiunilor în contencios administrativ ale Curții de Apel Chișinău. (f.d.71-72)

Potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza de contencios administrativ menționată a fost repartizată prin intermediul Programului Integral de Gestionare a Dosarelor judecătorului raportor Veronica Negru. (f.d.75)

Prin citația anexată la fila dosarului 77, Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat și Consiliul sătesc Zahoreni, r-nul Orhei au fost citați pentru ședința de judecată preconizată pentru data de 25 octombrie 2023, ora 12.00.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 25 octombrie 2023 a declarat inadmisibil apelul depus de către Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat din motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termen. (f.d.82-83)

Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, contestând cu recurs încheierea, a criticat soluția instanței de apel, menționând că apelul declarat de la data de 20 septembrie 2022 este motivat și cuprinde temeiurile de fapt și de drept pe care s-a bazat autoritatea apelantă.

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel prin prisma prevederilor legale și a criticilor autorității recurente, instanța de recurs apreciază concluzia instanței de apel neîntemeiată, fiind emisă în contradicție cu materialele dosarului.

În conformitate cu prevederile art. 232, din Codul administrativ apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 25 octombrie 2023 a constatat că Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a depus în termen apel împotriva hotărârii din 06 septembrie 2022 a Judecătorei Orhei, sediul Central, pe care l-a considerat ca fiind apel nemotivat, însă a fost omis termenul prevăzut de lege de depunere a apelului motivat.

Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a susținut că apelul declarat de la data de 20 septembrie 2022 este motivat și cuprinde temeiurile de fapt și de drept pe care s-a bazat autoritatea apelantă.

Conform art. 233, alin.(1) din Codul administrativ, cererea de apel trebuie să conțină datele prevăzute la art.211, alin.(1) lit. a)–d) și să indice hotărârea care se contestă cu apel.

Articolul 211, alin. (1) lit. a)–d) din Codul administrativ, prevede că în cererea de chemare în judecată se indică: instanța la care a fost depusă; numele și prenumele sau denumirea reclamantului, domiciliul sau sediul acestuia; dacă reclamantul este o persoană juridică, se indică datele bancare și codul fiscal; numele și prenumele reprezentantului legal sau împuternicit și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de un reprezentant; denumirea pârâtului în calitate de autoritate publică și sediul acesteia.

Prin urmare, motivarea apelului reprezintă o activitate procesuală desfășurată de apelant în scopul susținerii motivelor de netemeinicie a hotărârii instanței de fond contestate. Apelul poate fi motivat prin însăși cererea de apel sau printr-o motivare prezentată separat, dar în termenul prevăzut de art. 232, alin. (2) din Codul administrativ.

Astfel, instanța de recurs subliniază că motivarea apelului urmează să cuprindă în sine, temeiurile de fapt și de drept în baza cărora apelanta, solicită anularea sau modificarea hotărârii instanței de fond.

Din coroborarea prevederilor legale expuse mai sus și a circumstanțelor de fapt constatate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că instanța de apel greșit a apreciat ca fiind nemotivată cererea de apel depusă la 20 septembrie 2022 de către Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, în condițiile în care în virtutea principiului disponibilității autoritatea apelantă a indicat motivele de fapt și de drept, care în viziunea acesteia demonstrează ilegalitatea și netemeinicia hotărârii instanței de fond, deci rezultă că cererea de apel corespunde rigorilor instituite de Codul administrativ.

La caz, Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a întreprins măsurile necesare de a proteja dreptul de acces la instanță și în interiorul termenului de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii din 06 septembrie 2022 a Judecătorei Orhei, sediul Central, la 20 septembrie 2022 a depus apelul motivat la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

În această ordine de idei, instanța de recurs apreciază ca fiind neîntemeiat raționamentul instanței de apel precum că Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a omis de a prezenta apelul motivat în termenul stabilit de lege.

Reieșind din cele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că instanța de apel incorect a constatat că cererea de apel depusă de Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat constituie apel nemotivat.

În circumstanțele menționate și ținând cont de faptul că încheierea instanței de apel a fost emisă cu încălcări de procedură ce afectează dreptul Oficiului teritorial Orhei al Cancelariei de Stat la un proces echitabil, respectiv urmează a fi casată or, menținerea încheierii contestate în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului autorității recurente de a dispune de drepturile sale procedurale, care sunt garantate și de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Din considerentele enunțate, Completul de judecată ajunge la concluzia de a admite recursul depus de Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, de a anula încheierea instanței de apel din 25 octombrie 2023 și de a adopta o încheiere nouă de remitere a cauzei la rejudecare, în instanța de apel.

În conformitate cu art. 191 alin. (5), art. 243, alin. (1), lit. c) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul depus de către Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat.

Se anulează încheierea din data de 25 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău adoptată în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului sătesc Zahoreni, r-nul Orhei cu privire la anularea Deciziei nr.5/1 din 14 septembrie 2021 „Cu privire la amplasarea terenului de joacă pentru copii” și se restituie cauza la Curții de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă